

7. Incidència ambiental de les activitats econòmiques

En aquest capítol es fa una breu descripció de l'activitat econòmica del municipi, amb l'objectiu d'analitzar la seva incidència ambiental. Atès que en d'altres capítols d'aquest document s'ha analitzat en detall els fluxos metabòlics del municipi (de l'aigua, de residus, d'energia, de contaminants atmosfèrics), aquest resulta un capítol d'integració i resum de les principals incidències ambientals de les activitats econòmiques.

7.1. Descripció de les activitats econòmiques

7.1.1. Evolució històrica

Fins el segle XIX, l'agricultura era el sector econòmic més rellevant del municipi, mentre que el sector secundari era molt minoritari. L'activitat comercial era escassa i es reduïa tant a la venda i a l'exportació de productes agrícoles, com a la importació d'articles de consum.

Tot i que al 1933 es construí el primer establiment hotelier del municipi (l'hotel Eureka), no fou fins a la dècada dels seixanta quan el sector turístic sofrí un ràpid desenvolupament. En aquesta mateixa dècada es va impulsar la urbanització de la primera línia del nucli de Cala Millor, es dissenyà el passeig marítim i aparegué la urbanització de Costa dels Pins. En pocs anys, el municipi va passar d'una economia agrícola i artesanal cap a una altra terciaritzada.

A partir de 1970 s'uniren les àrees urbanes de Cala Millor i Cala Bona. En els anys 80 i 90 continuà el procés urbanitzador de la costa amb molta força.

Segons el cens de locals, a l'any 1990 hi havia 194 establiments de comerç i reparacions, 169 d'hosteleria, 28 d'activitats immobiliàries, 12 d'indústries manufactureres, 11 d'operacions financeres, 8 d'educació, 6 d'administració pública, 5 d'activitats sanitàries, 5 de transport i emmagatzematge, i 5 de construcció. En els darrers anys, l'evolució del nombre d'activitats econòmiques al municipi ha estat espectacular. Vegem-ne alguns indicadors que mostren aquesta evolució:

- El 1991 hi havia 2.945 persones econòmicament actives mentre que a l'any 1998 se superaven les 4.500 persones.
- El 1995 hi havia 42 hotels amb un total de 6.025 places. Cinc anys més tard el nombre d'establiments hotelers és de 39, amb una capacitat per a 7.467 places.
- Des de 1994 fins a 1999 la superfície destinada a comerços i serveis s'ha incrementat en 69.212 m².

7.1.2. Situació actual

Dins del terme municipal hi ha 1.257 empreses (Impost d'Activitats Econòmiques, 2001), de les quals 1.155 corresponen a la secció d'activitats empresarials, 90 d'activitats professionals i 12 d'activitats artístiques.

No obstant això, en funció de l'època de l'any el nombre d'IAE augmenta o disminueix, especialment en aquelles activitats relacionades directament amb el sector turístic (taula 7.1.1.). A més, també hi ha un percentatge d'empreses que desenvolupen la seva activitat sense liquidar el corresponent impost.

Taula 7.1.1
Nre. d'establiments de Son Servera. 2001

Descripció de l'activitat	Nre. establiments
sense epígraf	274
Producció agrícola i ramadera	1
Distribució energia	0
Indústria relacionada amb l'aigua i l'energia	13
Indústria química. Extracció i transformació de metalls i minerals	6
Indústries transformadores de metalls. Mecànica de precisió	10
Altres indústries manufactureres	22
Construcció	180
Comerç	473
Transport i comunicacions	48
Entitats financeres, assegurances, serveis a empreses i lloguers	132
Altres serveis	86

Font: Ajuntament de Son Servera.

7.1.3. El sector primari

Actualment el sector agrícola i ramader és poc important dins del municipi. Molts dels habitants de Son Servera disposen petites parcel·les de terreny agrícola i en alguns casos esdevé un petit complement per l'economia familiar. Únicament cal destacar que a l'any 1998, dins del municipi hi havia 11 declarants de l'impost sobre el valor afegit (IVA) del sector primari.

Pel que fa a la superfície cultivada al municipi de Son Servera, hi predomina l'agricultura de secà, principalment la relacionada amb els cultius llenyosos (ametllers, vinya, etc.) (taula 7.1.2.).

Taula 7.1.2
Superfície cultivada a Son Servera al 1994 (hectàrees)

Grup	Total	Secà	Reg
Terres de cultiu	2.206	2.118	88
<i>Terres ocupades per cultius herbacis</i>	210	122	88
<i>Guaret i altres terres no ocupades</i>	550	550	0
<i>Terres ocupades per cultius llenyosos</i>	1.446	1.446	0
Terreny forestal	1.251	1.251	0
Altres superfícies	823	823	0
<i>Terreny improductiu</i>	523	523	0
<i>Superfície no agrícola</i>	300	300	0

Font: Institut Balear d'Estadística, 2001

7.1.4. El sector secundari

El sector secundari de Son Servera és poc important. La taula 7.1.3. mostra el nombre d'establiments industrials al municipi, segons el tipus d'activitat.

Taula 7.1.3.
Nre. d'establiments industrials de Son Servera. 2001

Descripció de l'activitat	Nre. establiments
Producció agrícola i ramadera	1
Distribució energia	0
Indústria relacionada amb l'aigua i l'energia	13
Indústria química. Extracció i transformació de metalls i minerals	6
<i>Extracció i preparació de minerals metàl·lics.</i>	1
<i>Producció i transformació metalls</i>	1
<i>Extracció d'altres minerals</i>	2
<i>Producció altres minerals</i>	1
<i>Indústria química</i>	1
Indústries transformadores de metalls. Mecànica de precisió	10
<i>Fabricació productes metàl·lics</i>	6
<i>Construcció de maquinària</i>	1
<i>Construcció ofimàtica</i>	1
<i>Construcció naval, reparació i manteniment de vaixells.</i>	1
<i>Fabricació Inst. precisió</i>	1
Altres indústries manufactureres	22
<i>Indústria fusta i suro</i>	3
<i>Indústria paper</i>	3
<i>Indústria alimentària</i>	8
<i>Indústria alimentària altra</i>	8

Font: Ajuntament de Son Servera.

- Polígon de Ca S'Hereu

El polígon industrial de Ca S'Hereu és l'única zona industrial del terme municipal de Son Servera. Aquest polígon –iniciat a l'any 1999– es localitza a les afores del nucli urbà del poble, entre una àrea residencial, un bosc declarat ANEI i una ARIP. La seva creació ha provocat la reubicació d'algunes empreses des de dins del poble cap al polígon.

Les principals característiques del polígon de Ca S'Hereu són:

- 57.200 m² de superfície.
- 35 parcel·les, de les quals aproximadament 1/3 estan ocupades, d'altres ja estan assignades i encara que n'hi ha sense ús determinat.
- La major part de les empreses instal·lades al polígon es dediquen a la distribució de begudes i de materials de construcció. També hi ha una bugaderia i un guixaire.
- Dins del polígon hi ha el Punt Verd inaugurat recentment.
- En un futur es preveu que s'hi instal·lin, principalment són empreses de distribució, constructores, etc.

7.1.5. La construcció

El sector de la construcció –amb prop de 200 empreses donades d'alta– és un dels motors de l'economia serverina. Tot i això, el nombre real d'activitats pot ser inferior, ja que es pot donar el cas que varis autònoms (donats d'alta de l'IAE) treballin per una sola empresa.

Segons dades de Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Balears (COAB) entre els anys 1993 i 1999 a Son Servera s'han realitzat obres en 1.209 habitatges o establiments, i la superfície construïda ha superat els 200.000 m² (taula 7.1.4.).

Taula 7.1.4
Superfície construïda a Son Servera entre 1993 i 1999 (m²)

Sector	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
Habitatges (residencial)	4.308	9.199	13.242	21.066	26.744	22.550	34.539
Indústria, turisme, comerç	0	5.456	19.054	9.381	895	26.203	8.223
Altres	535	137	161	702	1.670	3.355	195
Total	4.843	14.792	32.457	31.149	29.309	52.108	42.957

Font: Pla Director Sectorial per a la Gestió dels Residus de la Construcció–Demolició, Voluminosos i Pneumàtics de Mallorca, 2001

El creixement de la població (de dret i la turística) dels darrers anys, ha comportat un important consum de sòl del municipi, principalment a la zona costanera. D'altra banda, la superfície comercial i industrial construïda ha presentat alts i baixos, en funció dels anys.

Taula 7.1.5
Nre. d'habitatges construïts i de llicències concedides a Son Servera entre 1993 i 1999

Sector	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
Nre. d'Habitatges (residencial)	21	21	23	45	80	38	26
Nova planta	20	25	43	99	150	52	63
Rehabilitació	2	8	9	15	15	17	2
Total de llicències	23	29	32	60	97	56	28

Font: Institut Balear d'Estadística, 2001

La moratòria urbanística anunciada el 3 de juliol de 2001, pel Consell de Mallorca, segons la qual no es poden construir nous edificis de pisos, ni la construcció de xalets adossats (tot i que no afecta la construcció d'habitatges unifamiliars dins zones urbanes ni rústiques) ha fet disminuir la construcció a tots els municipis en general i a Son Servera particularment.

• Pedrera

Dins del terme municipal de Son Servera existeix una important pedrera, l'empresa Balear de Hormigones S.A. (donada d'alta amb el nom GRAVILLERA EL PUENTE S.A.). Aquesta activitat se situa al costat de la carretera de Son Servera amb Sant Llorenç (p.k. 0,9 km) dins del conjunt de l'activitat extractiva. Els materials extrets són àrids per a la construcció, obtinguts de les roques directament amb les culleres de les pales retroexcavadores i eventualment de les voladures de material (encara que aquesta no és la tècnica predominant), i processats dins del propi recinte.

El material extret s'aboca directament en tolves que passen per una cinta transportadora directament fins a la planta de processament, on es crivella i se separa el material en útil i no útil. El primer se separa novament en tres grandàries dues de les quals seran directament aprofitables i la fracció més gran que no compleix els paràmetres passarà al següent procés que és el molí de trituració. Una vegada arribat a aquest punt el material té quatre destinacions:

- Les argiles no aptes per a la construcció s'aprofiten per a l'embelliment de jardins, per reomplir àrees o per la mateixa restauració de la pedrera.
- Les graves fines són per a la producció de formigó a la mateixa planta.
- Les graves per a la construcció.
- Les graves per a la producció de peces prefabricades de formigó: una filial de l'empresa explotadora es dedica a fabricar revoltons, bigues i altres peces que van directament al mercat.

La planta també compta amb una instal·lació per a la producció de formigó, formada per dos graners de ciment, tres tremuges per emmagatzemar formigó, un dipòsit d'additius i un d'aigua.

7.1.6. El comerç i serveis

El comerç i el sector turístic és la principal font econòmica de l'economia de Son Servera.

La taula 7.1.6., mostra la importància de les activitats derivades del servei d'hospedatge (hotels, apartaments turístics, hotels-apartaments, etc.), amb un total de 61 llicències, tot i que el nombre d'establiments és superior ja que hi ha diverses empreses que exploten més d'un establiment i només disposen d'una alta, o empreses que exploten establiments de forma extraoficial.

Un altre sector important al municipi és el format pel servei de restaurants, bars i cafeteries que suposen 179 empreses al padró del 2001.

Les 643 empreses restants, pertanyen a diferents sectors econòmics, tot i que predominantment relacionats a l'activitat complementària al turisme i a diferents serveis.

Per tant, no hi ha cap dubte que els sectors més importants de l'economia de Son Servera, d'acord a l'IAE, són la construcció i el turisme i tota la indústria complementària relacionada.

Respecte a la localització d'aquestes empreses, el 80% de les mateixes es troben a la zona costanera (Cala Millor, Cala Bona, Port verd, Port Vell i Costa des Pins). Mentre que el 20% restant es distribueix entre Son Servera i fora vila.

Taula 7.1.6.
Nre. d'establiments del sector terciari de Son Servera. 2001

Tipus d'establiments		Nre. d'establiments
COMERÇ	Comerç a l'engròs	12
	Recuperació de productes	0
	Intermediaris comerç	3
	Comerç al detall	65
	<i>Fruïtes i verdures</i>	0
	<i>Carnisseries</i>	1
	<i>Peixateries</i>	2
	<i>Pastisseries/forns</i>	11
	<i>Vins i begudes</i>	0
	<i>Estancs</i>	32
	<i>Alimentació</i>	19
	Altres comerç al menor	168
	<i>Roba i calçat</i>	49
	<i>Farmàcies</i>	13
	<i>Llar i construcció</i>	52
	<i>Vehicles i accessoris</i>	10
	<i>Combustibles</i>	2
	<i>béns usats (mobles, i d'altres objectes d'ús domèstic)</i>	2
	<i>Altres comerços al menor</i>	40
Comerç mixt o integrat	11	
Restauració	135	
Servei d'hospedatge	61	
Reparacions	18	
SERVEIS	Serveis de transport i comunicacions	48
	<i>Altres transports terrestres</i>	19
	<i>Transport marítim i per vies navegables interiors</i>	9
	<i>Servei al transport</i>	9
	<i>Altres</i>	11
	Institucions financeres, assegurances i altres	132
	<i>Institucions financeres</i>	17
	<i>Assegurances</i>	1
	<i>Financ. Assegurances immobiliàries</i>	53
	<i>Serveis a empreses</i>	14
	<i>Lloguer béns mobles</i>	35
	<i>Lloguer béns immobles</i>	5
	<i>Altres</i>	7
	Altres serveis	86
	<i>Adm Pública</i>	5
	<i>Serveis de neteja via pública</i>	6
	<i>Educació i investigació</i>	10
	<i>Sanitat i veterinària</i>	4
	<i>Assistència social</i>	0
	<i>Serveis culturals</i>	20
<i>Serveis personals</i>	35	
<i>Serveis domèstics</i>	2	
<i>Diplomàcia</i>	4	

Font: Ajuntament de Son Servera.

- Turisme

El 1995 al terme de Son Servera hi havia 42 hotels, 22 dels quals es trobaven a Cala Millor, 15 a Cala Bona, 2 a Son Servera, 2 a Cala Morella i 1 a la Costa dels Pins, amb un total de 6.025 places. També hi havia 40 blocs d'apartaments, 34 dels quals es trobaven a Cala Millor, 4 a Cala Bona, 1 a la Costa dels Pins i 1 a Son Servera, amb un total de 3.356.

Actualment a Son Servera hi ha 123 establiments hotelers, incloent hotels, apartaments turístics, hotel-apartaments, hostals, agroturismes, etc. Això suposen 5.903 allotjaments (habitacions o apartaments) amb un total de 12.866 places turístiques oficials, encara que segurament n'hi ha d'extraoficials.

En conjunt predominen els hotels d'economia familiar construïts durant els anys 70, encara que hi ha cadenes com Protur, Hipotels, Riu, Esperanza hoteles, Levante Hoteles, Savina Hotels, Swing, etc. En els darrers 10 anys l'apartahotel, és la tipologia d'allotjament més construïda.

Generalment els establiments hotelers obren 6 mesos cada any (de maig a octubre), tot i que hi ha uns 6 – 10 establiments que resten oberts tot l'any.

A dins del municipi existeix l'Associació Hotelera que agrupa a 56 establiments de Sant Llorenç i de Son Servera.

A Son Servera hi predomina un turisme massiu d'estrangers que majoritàriament arriba per via aèria i que es caracteritza per la seva estacionalitat (un 85% passa les seves vacances a Son Servera entre els mesos d'abril a octubre). Majoritàriament s'allotja a hotels i apartaments. Un turisme de paquet comercialitzat pels TTOO¹, que principalment es localitza al litoral, del qual en cal destacar:

- A Cala Bona hi predomina el turista de nacionalitat anglesa.
- A Cala Millor hi predomina el turista britànic (80%) i alemany i altres (nòrdic). De tipus familiar a l'estiu i de tercera edat a l'hivern. Aquest tipus de turisme, una vegada instal·lat a la costa, viatja poc a l'interior de l'illa.

No obstant això, en els darrers anys creix la demanda d'agroturisme o lloguer de finques rústiques, i a l'hora es percep un augment de categoria dels establiments (actualment ja predominen els hotels de 3 i 4 estrelles). També amb la inauguració de l'auditori de Sa Màniga s'ha incrementat el turisme relacionat amb congressos i trobades.

- El port de Cala Bona (Son Servera)

Son Servera té un port pesquer de petites dimensions que depèn de la Conselleria de Medi Ambient (Dir. Gral d'Ordenació del territori i litoral, Secció de Ports). No es tracta d'un port esportiu ja que no té cap Club Nàutic associat (pertany a la confraria de Cala Rajada que és la que arregla els permisos, ajudes, etc.). La taula 7.1.7. en mostra les principals característiques.

¹ Majoristes o Tour Operadors que comercialitzen les places hoteleres al país d'origen.

El port té competències en el manteniment de les infraestructures, la pesca, les "golondrines" per a l'activitat econòmica, les terrasses dels bars que limiten amb el Port i la reparació de les embarcacions. Per tant, la zona portuària és independent del municipi.

Taula 7.1.7.
Principals característiques del Port de Cala Bona

Any de construcció: 1972
Nre. embarcacions: 400 amarratges privats, 15 embarcacions pesqueres (encara que només 7 es dediquen a la pesca purament professional) i 4 embarcacions de mida mitjana que ofereix excursions turístiques.
Calat a l'interior: 1,70 metres
Calat a la sortida: 2,30 metres

Font: Ajuntament de Son Servera.

Tot i la gran demanda existent, no es preveu en cap cas una ampliació del port per part de la Conselleria.

- Els camps de golf

Dins del terme municipal de Son Servera hi ha dos camps de golf: el golf s'Era d'en Pula i el golf Son Servera. Probablement la principal incidència ambiental dels camps de golf és l'elevat consum d'aigua que suposa el seu manteniment.

El Golf S'Era d'en Pula es va fer a l'any 1995, i té una extensió de 50 Ha. Actualment rega el "green" amb aigües depurades (complint la legislació vigent) que provenen de la depuradora municipal a través de dues bombes instal·lades al final del procés de depuració que duen l'aigua al pou del propi golf. Aproximadament, el consum anual d'aigua se situa entre 100.000 i 150.000 m³ i actualment estan estudiant la possibilitat d'implantar un sistema de gestió ISO 14.000.

D'altra banda, el Golf Son Servera es va fer a l'any 1967, és de menors dimensions i rega amb aigua potable degut a la seva situació i al pendent de les pròpies instal·lacions que exigeixen aquest sistema de reg per evitar molèsties a les urbanitzacions veïnes. El consum d'aigua a l'any 1999 va ser de 136.000 m³.

7.2. Incidència ambiental de les activitats econòmiques

7.2.1. El sector primari

A Son Servera, el sector agrícola i ramader presentava una estructura molt tradicional i familiar. El municipi disposa d'una important superfície agrícola i un baix nombre d'explotacions ramaderes. Així, tot i que no es disposa d'informació de fonts oficials cal considerar que la incidència ambiental d'aquest sector és molt baixa.

La taula 7.2.1. descriu els principals residus que poden generar-se en aquest sector agrícola i ramader de Son Servera.

Taula 7.2.1.
Residus del sector primari i la seva incidència ambiental

Residu	Incidència ambiental
Plàstics	No s'han pogut quantificar. Generalment són retirats pel propi pagès (àrees d'aportació, contenidors de rebuig o crema en la pròpia explotació) o cremats.
Pesticides i insecticides	No massa utilitzats. Aviat, la Conselleria de Medi Ambient posarà en marxa un sistema de recollida i gestió d'aquests residus
Dejeccions ramaderes	Poc importants, ja que majoritàriament s'explota en règim extensiu i a més, el terme municipal de Son Servera disposa de més de 2.000 Ha de superfície agrícola; suficients per absorbir correctament les dejeccions ramaderes produïdes. Per tant la possibilitat de contaminació dels aqüífers degut a aquest residu és pràcticament nul·la.

Font: Elaboració pròpia.

Per altra banda el consum de recursos naturals per part del sector primari és força baix. En aquest sentit cal destacar que:

- Dins del municipi únicament hi ha 88 ha de regadiu (vegeu la taula 7.1.2.), que representa un consum aproximat d'aigua d'uns 200.000 m³/any.
- En quant a consum d'energia elèctrica, el sector primari suposa tan sols un 2% del total.
- Segons una estimació molt general, el consum de combustibles líquids (gas-oils, fuel-oils i gasolines) del sector primari representa el 5,03 % del consum global de Son Servera.

7.2.2. El sector secundari

La incidència ambiental d'aquest sector és més significativa que la del sector primari encara que, i com hem vist a l'apartat 7.1.4., Son Servera no es caracteritza per ser un municipi industrial, ni per disposar d'un tipus d'indústria massa agressiva ambientalment.

Les activitats industrials del municipi es localitzen tant al polígon com dins del poble. Destaca la indústria manufacturera i extractiva, i de transformació de metalls i minerals.

El polígon industrial és de dimensions reduïdes i presenta unes bones infraestructures, tot i que pel que fa a l'accessibilitat presenta algunes mancances (l'accés es fa per l'interior del municipi). Per la seva ubicació (envoltat per un bosc declarat àrea natural d'especial interès i una àrea rural d'interès paisatgístic al nord, i una àrea residencial d'habitatges unifamiliars al sud) la zona industrial suposa un impacte visual significatiu.

No obstant això, les empreses ubicades al polígon, presenten una incidència ambiental baixa o molt baixa. És el cas de les activitats de distribució de materials de construcció i de begudes, un guixaire i d'una bugaderia recentment instal·lada.

Pel que fa a l'impacte ambiental de les activitats econòmiques, únicament cal destacar la indústria de lleixivet. Aquesta activitat pot contaminar el sòl i les aigües degut a fuites o vessaments dels productes químics emprats en el seu procés productiu (vegeu l'apartat 9.2.3.).

7.2.3. La construcció

Ambientalment, el sector de la construcció presenta un important consum del sòl, fet que condiciona estretament la sostenibilitat ecològica del desenvolupament urbà. En aquest sentit resulta destacable que entre 1993 i 1999 a Son Servera la superfície total de nova construcció sigui d'uns 200.000 m².

D'altra banda, la construcció també suposa un increment del renou a l'entorn de l'obra, així com l'ocupació d'una part de l'espai públic, generalment aquell que es troba destinat als desplaçaments dels vianants.

D'altra banda, també cal destacar la incidència ambiental efectuada per la gravera (Balear de Hormigones S.A.). Aquesta activitat extreu àrids per la construcció, processats dins del propi recinte. Per tant, presenta una incidència ambiental relacionada amb l'emissió de partícules contaminants de l'atmosfera (concretament Partícules en Suspensió derivades de la manipulació del material calcari), ja que es troba catalogada dins l'APCA en la categoria B (com a activitat potencialment contaminant de l'atmosfera).

Tot i que la mateixa topografia de la pedrera frena en certa manera la dispersió horitzontal de les partícules, un total de 15 habitatges es veuen afectats directament per l'activitat de l'extractiva, que en funció de la circulació dels vents i l'activitat del moment es poden veure més o menys afectats pel núvol de partícules.

No obstant això, segons fonts d'informació de la pròpia empresa, es preveu realitzar les següents actuacions ambientals a l'explotació:

- Trasllat de tota la planta fins a la cota més baixa de l'explotació, per tal de disminuir l'impacte visual de l'explotació, reduir les emissions de pols per l'efecte "barrera" que produirà la nova ubicació i minimitzar l'impacte del renou que produeix als habitatges veïns.
- Minimitzar l'impacte visual des de la carretera mitjançant la construcció d'un marge de pedra, al qual s'hi col·locarà reixeta amb bruc per tal que no es pugui veure la instal·lació des de la carretera.
- Iniciar la restauració per reomplerta. S'ha començat a reomplir el sector S-E, on ja s'ha arribat al límit de la propietat i per tant no hi haurà més activitat extractiva. En aquest cas s'ha anat dipositant material inert, procedent de restes d'obres i residus de la pròpia planta per finalment recobrir-ho amb terra vegetal i plantació d'oliveres.

7.2.4. El comerç i serveis

Son Servera presenta un turisme massiu (especialment durant els mesos d'estiu), que provoca importants impactes sobre el medi. En els darrers 30 anys, el turisme a Son Servera ha resultat un autèntic devorador de paisatges (únicament cal comparar l'ortofotomapa dels anys setanta amb un d'actual). A més, el desplegament turístic ha estat mal planificat i s'ha concentrat en certs punts del litoral essent poc respectuós i sensible amb el mateix paisatge.

La principal incidència ambiental del sector turístic és la següent:

- La urbanització i transformació del paisatge

El principal impacte provocat pel desenvolupament de centres turístics (equipaments, instal·lacions, dotacions i serveis) és l'ocupació indiscriminada d'espais naturals únics i irrecuperables, amb especial preferència a la costa que alberga els ecosistemes més interessants i rics de la natura de Son Servera.

Respecte a això, el port de pescadors al litoral de Cala Bona ha provocat ruptures en la dinàmica marina, la desaparició de platges, i l'ocupació del domini públic amb objectius especulatiu, encara que el seu impacte és baix degut a les seves reduïdes dimensions. Tot i això, aquest tant antropitzat, augmenta les conseqüències que poden tenir els temporals².

Els efectes negatius del creixement urbanístic també afecten al potencial agrícola. Per exemple la construcció dels dos camps de golf que hi ha al municipi han afectat les terres més aptes pel conreu.

- La gestió dels fems

L'increment de la població flotant a la temporada turística genera grans quantitats de fems i deixalles, als quals no es troba millor destí que la seva acumulació a abocadors incontrolats sense cap procés de reciclatge. La falta de tractament d'aquests residus provoca importants molèsties als residents i turistes dels voltants, segons s'ha comprovat amb els resultats de l'enquesta.

Es calcula per exemple que durant el més d'agost la població de fet supera els 25.000 habitants enfront dels 11.130 habitants de dret, per tant és l'activitat turística la responsable de l'increment de residus als mesos d'estiu. De fet es calcula que a Son Servera el 50% de la producció total dels residus urbans és generada per aquesta activitat. Durant els mesos d'estiu, entre oferta turística reglada i no reglada, es multiplica per 2,5 la producció de residus municipals.

- La gestió de l'aigua

A Son Servera, el consum d'aigua d'abastament creix desmesuradament en l'època d'estiu degut al fort increment de la població. Aquest fet, s'accentua per activitats com els camps de golf. Es pot considerar que els dos camps de golf del municipi consumeixen entre 250 i 300.000 m³ anuals. A més bona part dels establiments turístics disposen de piscina i presenten uns jardins amb unes elevades necessitats hidriques.

- Altres problemes ambientals.

L'increment de la població provoca una incidència ambiental sobre el medi que es tradueix en: unes majors necessitats de recursos dedicats a la neteja viària, l'increment dels renous (especialment a les zones costaneres), l'augment considerable del consum d'energia elèctrica, un increment del parc mòbil i per tant de la mobilitat, major ocupació del sòl i major pressió sobre les zones naturals del municipi, etc.

² El temporal de novembre de 2001 va produir els següents danys: 4 embarcacions destruïdes, 20 embarcacions amb danys considerables, destrucció de la caseta de venda de tiquets, catamarà "golondrina" amb importants danys, aixecament de les plaques de formigó de les passarel·les.

No obstant això, cal destacar que segons l'Associació Hotelera de Sant Llorenç i de Son Servera, hi ha 4 establiments tenen la Q de qualitat, segons la norma ICTE (Hipocampo, Borneo i Samba i l'apartahotel Esperanza Mar) i 2 més (Eurotel i Bahia del Este) estan en procés d'acreditació.

Taula 7.2.2.
Taula resum d'impacte ambiental de les activitats econòmiques de Son Servera

Sector	ASPECTES FORTS	ASPECTES FEBLES
AGRICOLA	<p>La producció de dejeccions ramaderes pot ser absorbida sense cap problema per les terres de cultiu del municipi.</p> <p>Únicament hi ha 88 ha de cultius de regadiu.</p> <p>El consum d'energia elèctrica i de combustibles fòssils és força baix.</p>	<p>La major part de les explotacions agrícoles – ramaderes disposen de pous propis d'aigua, dels quals se'n desconeix el seu consum</p>
INDUSTRIAL	<p>Per la seva tipologia, Son Servera presenta una indústria amb poca incidència sobre el medi</p>	<p>El polígon industrial es troba envoltat d'àrees d'interès natural</p> <p>Es considera que molts dels productors de residus industrials encara no realitzen la declaració anual de residus i la seva gestió mitjançant gestors autoritzats.</p>
DE LA CONSTRUCCIÓ	<p>La gravera preveu la realització de diferents actuacions de minimització de la incidència ambiental de l'activitat.</p>	<p>La producció de runes i residus de l'enderroc a Son Servera és molt important.</p> <p>Dins del municipi hi ha una pedrera molt important (inclosa en l'APCA), la qual afecta directament a 15 habitatges.</p> <p>La principal incidència ambiental de la pedrera es relaciona amb l'emissió de renou i de partícules en suspensió.</p>
TERCIARI I TURÍSTIC	<p>Bona part dels residus produïts pel sector terciari es poden considerar assimilables a urbans, i per tant segueixen la mateixa gestió que els residus domèstics.</p> <p>Alguns establiments estan implantant sistemes de qualitat.</p> <p>Des de l'Ajuntament i a través de l'Oficina d'informació Turística es realitzen campanyes de conscienciació ambiental.</p>	<p>Durant l'estiu la producció de residus es multiplica per 2,5 vegades.</p> <p>El consum d'aigua de les zones turístiques, urbanitzacions disperses i camps de golf és molt important</p> <p>El 72 % de l'energia elèctrica és consumida en el sector terciari i en menor mesura en la indústria. Gairebé tots els establiments turístics disposen de sistemes de combustió i sistemes de refrigeració.</p> <p>A l'estiu algunes activitats del terciari generen problemes de renous (locals nocturns de Cala Millor).</p> <p>Augment molt important de la mobilitat, motivat per l'augment de vehicles i de població.</p> <p>La protecció de les instal·lacions portuàries vers un temporal és pràcticament inexistent.</p>

Font: Elaboració pròpia.